

KOD-KNÄCKARNA

UTVÄRDERING

av

”Föräldrar – en resurs för sina barn”

Ett pilotprojekt i Vallentuna kommun 2004-2005

Genomfört med stöd från Riksbankens Jubileumsfond

Innehållsförteckning

	sid
1. Kort bakgrund	3
2. Utvärdering och slutsatser	4
Projektledarens kommentarer	5
3. Eventuella orsaker till bortfallet	6
4. Tolkning av svaren	7
Avslutande synpunkter	9

”FÖRÄLDRAR – EN RESURS FÖR SINA BARN”

Ett pilotprojekt om läs- och skrivsvårigheter och dyslexi Tidiga Insatser

KORT BAKGRUND

Den ideella föreningen Kod-Knäckarna genomförde pilotprojektet ”Föräldrar – en resurs för sina barn” i Vallentuna kommun förra läsåret, hösten 2004 våren 2005, med stöd från Riksbankens Jubileumsfond.

Projektet vände sig till alla föräldrar med barn i 1:a klass (ca 380). Även lärarna fick del av projektet som bl.a. bestod av en utbildnings-CD för föräldrar och en broschyr.

Vi som startade detta föräldraprojekt i Vallentuna heter Louise Belfrage och Suzanne Heimdal. Efter egna erfarenheter som föräldrar till barn med läs- och skrivsvårigheter och dyslexi ville vi bidra med ett brukarperspektiv. Därför producerade vi ”smart” information särskilt anpassad för föräldrar.

Projektet bestod av följande fyra delar:

1. TILL FÖRÄLDRAR

Utbildnings-CD för föräldrar, ca 25 minuter lång. Skickades direkt hem till alla föräldrarna med barn i 1:a klass i oktober 2004.

2. Informationsbroschyr, 20 sidor. Skickades också direkt hem våren 2005.

3. TILL LÄRARE

Föreläsning om språkutveckling, läs- och skrivsvårigheter och dyslexi för rektorer och lågstadielärare ägde rum i augusti 2004 inför skolstarten. Logoped Bodil Andersson föreläste. CD:n och broschyren har även tagits fram i samarbete med henne.

Lärarna fick i god tid innan föräldrarna, samma material som föräldrarna, för att kunna ligga steget före.

4. UTVÄRDERING 2005

Utvärderingen visade att föräldrarna fått ökad förståelse och vägledning av materialet.

UTVÄRDERING OCH SLUTSATSER

Enkätfrågor, statistik, utvärdering och tolkning av utvärderingen har genomförts med viss handledning av professorerna Mats Myrberg och Ingvar Lundberg.

380 enkäter skickades ut till 1:a klassföräldrarna senvåren 2005.

26 % av föräldrarna tog del av hela eller delar av materialet.

Forskningen idag pekar på att minst 20 % av barnen som börjar skolan ligger i riskzonen för att ha eller få läs- och skrivsvårigheter. Av dessa barn har ca 5-8 % dyslexi. En svarsprocent på 26 % svarar väl mot den målgrupp föräldrar vi hoppades nå. Vi menar att svaren får betraktas som representativa.

Skälet till att *alla* föräldrar fick materialet och enkäten hänger samman med att man inte vet *vilka* barn som är i riskzonen för läs- och skrivsvårigheter.

Lätt att förstå

Majoriteten av föräldrarna som svarat ansåg att materialet var lättillgängligt, lagom långt och lätt att förstå.

Flertalet säger sig ha fått ökad förståelse och vägledning för att kunna hjälpa sitt barn.

Vi anser att projektet har starkt bidragit till ökat intresse och kompetens hos föräldrar. Insikt och kunskap hos föräldrar ger ett bra utgångsläge för att ett gott samarbete omgående ska komma igång med föräldrar och lärare kring barnet.

Vårt projekt fungerade också som en pådrivande faktor för kompetensutveckling av lärare och beslutsfattare i kommunen. Särskilt poängterade skolkontorets ledning och ansvarig skolpolitiker, Jerker Sjögren, att man ser varje nybörjare som ”färskvara”. Man menar att det måste vara en nystart varje nytt läsår med särskilt fokus på läs- och skrivinläringen. I Vallentuna har man i år också infört tydligare direktiv och bemanningsplaner. Det ligger också i den lokala skolplanen att ”*alla barn ska kunna läsa i andra klass*” dvs. man inför en mycket tydlig utvärdering och uppföljning av varje elev tidigt från och med 2006. (bilaga 1)

Projektledarens egna slutsatser och kommentarer

I samband med utvärderingen och i kontakter och samtal med föräldrar, skola, tjänstemän och politiker i Vallentuna kommun drog jag följande viktiga slutsatser inför framtida projekt.

- att förankringen måste bli kraftfullare och ske på **alla** nivåer dvs. kommunalrådet, skolpolitiker, tjänstemän, rektorer och lärare
- att skolan bör inbjuda föräldrar till dialog kring materialet tidigt
- att lärarna får boken ”God läsutveckling” med tillhörande studiehäfte, som redskap vid läs- och skrivutveckling för alla barn
- att kunniga föräldrar är ett stöd för barnen såväl som för skolan
- att samstämmiga uppfattningar från både föräldrar och lärare är en förutsättning för framgång.

Louise Belfrage Juni 2005

EVENTUELLA ORSAKER TILL BORTFALLET

Grundade bl. a. på föräldrarnas kommentarer, ytterligare 5 svarsbrev och 6 telefonsamtal till Eva Sjölund's hemnummer.

- Information om att materialet ska komma med posten till föräldrarna, har inte gått ut till alla klasser och projektet har inte diskuterats tillräckligt på klassmöten.
- Flera föräldrar har inte tyckt att de behöver svara, eftersom deras barn inte har några läs- och skrivsvårigheter.
- Många har inte läst det på grund av ointresse och/eller tidsbrist.
- Några familjer med annat hemspråk än svenska har inte förstått materialet.
- En del familjer vill inte säga vad de tycker om skolan, eftersom de inte vill att deras barn ska bli utsatt.
- Andra, som tror att deras barn har dyslexi, tycker inte att det är viktigt att svara, eftersom skolan sagt att svårigheterna växer bort. Det är bara att vänta.
- Några vill skicka tillbaka materialet, eftersom de inte beställt det.

TOLKNING AV SVAREN

Vi har skickat ut ca 380 enkäter och 140 påminnelser. Vi fick svar från ca 26 %, dvs. även från föräldrar vars barn inte har några svårigheter och från föräldrar som inte läst hela materialet.

Vi anser att svaren är representativa för den målgrupp vi vänder oss till.

Det är en övervägande del kvinnor som har svarat.

Medianålder 38 år.

De flesta, ca 75 %, har som högsta utbildning angivit gymnasium eller högskola 85/102 arbetar heltid eller deltid.

Fråga 1 och 2

36 personer har tagit del av hela materialet, 31 har inte sett materialet men svarat på vissa frågor ändå och resten har sett endast delar av materialet.

Fråga 3,4,5

Majoriteten anser att materialet är lättläst, bra, lagom långt och lätt att förstå.

Fråga 6

60 % av de som svarat anser att de blivit vaksamma på hur deras barn läser

Fråga 7

70 % säger att de har fått ökad förståelse för barn med läs- och skrivsvårigheter

Fråga 8

75 % säger att de fått vägledning, om de ev. behöver hjälpa sina barn

Fråga 9

Det är delade meningar om när materialet ska skickas ut, men de flesta tycker vid skolstart eller direkt efter skolstart.

Fråga 10

Fler än hälften tycker att det är positivt om skolan får tillgång till materialet.

Fråga 11

35/61 anser att materialet bidragit till att föräldrarna pratar med varandra om läs- och skrivsvårigheter

Från och med fråga 12, vänder vi oss direkt till de föräldrar som misstänker eller vet att deras barn har läs- och skrivsvårigheter. Det är denna målgrupp vi vill nå, men flera har sagt att de inte vill svara på grund av rädsla för att deras barn ska bli utpekade av skolan.

Fråga 12

9 föräldrar säger att någon i familjen har problem med läsning och/eller skrivning

Fråga 13 och 14

15 föräldrar säger att de fått ökad förståelse för sina barns svårigheter

Fråga 15 och 16

15 föräldrar svarade. Hälften av dem är nöjda med skolans förståelse av barnens problem och med samarbetet med skolan.

Skriftliga kommentarer från föräldrarna och kommentarer genom telefonsamtal – några exempel

Tre föräldrar har sagt att de inte vill kommentera samarbetet med skolan

(Exempel på kommentarer)

” På något sätt måste detta material förmedlas tydligare. Vi har aldrig pratat om det på något möte i skolan”

” Idén med information är jättebra, det är en väckarklocka”

” Vi märkte redan på dagis att han hade problem och berättade det vid skolstarten. Vi har fått bra hjälp från skolan.

Avslutande synpunkter

Föräldrarna ville ha mer samarbete med skolan om materialet. Synpunkter framkom att läraren borde få egen uppsättning av cd och broschyr i stället för att dela med kollegor i arbetslaget.

Bättre bemötande och omhändertagande från skolan önskades.

Man har genom materialet fått vaksamhet, förståelse och vägledning kring läs- och skrivsvårigheter.

Eva Sjölund Juni 2005